

ZADÁNÍ

Haškův Švejk je velmi zvláštní postava. Je úředně uznaný notorický blb a je patrně jediný blb svého druhu, který si to plně uvědomuje a dokáže z toho mnohdy vytěžit. Švejk má neomalené chování, mnohdy nedokáže odhadnout situaci a tím se vlastní vinou dostává do častých malérů. Vše přijímá s chladnou hlavou, se vším je smířený, nevzdoruje, což je samo o sobě mnohdy nepochopitelné, ba dokonce komické. Jeho chování někdy působí jako provokace, aniž by to Švejk tak myslel. Švejk se snaží z každé situace vytěžit maximum a často přikládá historku ze svého života, čímž mnohdy působí na okolí jako provokatér, někdy jako hlupák.

UKÁZKA

...A tak v době, kdy Vídeň si přála, aby všichni národové Rakousko-Uherska dávali nejskvělejší příklady věrnosti a oddanosti, předepsal doktor Pávek Švejkovi proti jeho vlasteneckému nadšení bróm a doporučoval statečnému a hodnému vojínu Švejkovi, aby nemyslel na vojnu:

„Ležte rovně a zachovejte klid, já zítra opět přijdu.“

„Když druhého dne přišel, ptal se v kuchyni paní Müllerové, jak se daří pacientovi.“

„Je to s ním horší, pane doktore,“ odpověděla s opravdovým zármutkem, „v noci zpíval, s odpuštěním, když ho revma chytlo, rakouskou hymnu.“

Doktor Pávek viděl se nucena reagovat na tento nový projev loajality pacientovy zvýšenou dávkou brómu.

Třetího dne hlásila mu paní Müllerová, že je to se Švejkem ještě horší.

„Odpůldne, pane doktore, si poslal pro mapu bojiště a v noci ho chytla fantaz, že to Rakousko vyhraje.“

„A prášky užívá přesně podle předpisu?“

„Ještě si pro ně, pane doktore, ani neposlal.“

Doktor Pávek odešel, když snesl na Švejka bouři výčitek s ujištěním, že nikdy více nepřijde léčit člověka, který odmítá jeho lékařskou pomoc s brómem.

Zbyly jen dva dny, kdy se měl Švejk objevit před odvodní komisí.

Za tu dobu učinil Švejk náležité přípravy. Předně poslal koupit paní Müllerovou vojenskou čepici a za druhé ji poslal vypůjčit si vozík od cukráře za rohem, na kterém kdysi cukrář vozil svého zlého chromého dědečka na čerstvém vzduchu. Pak si vzpomněl, že potřebuje berle. Naštěstí cukrář choval též i berle jako rodinnou památku na svého dědečka.

Scházela mu ještě *rekrutská* kytky. I tu mu sehnala paní Müllerová, která za ty dny nápadně zhubla, a kudy chodila, tudy i plakala.

A tak v ten památný den objevil se na pražských ulicích případ dojemné loajality:

Stará žena, strkající před sebou vozík, na kterém seděl muž ve vojenské čepici vyleštěným frantíkem, mávajíc berlemi. A na kabátě skvěla se pestrá rekrutská kytky.

A muž ten, mávaje znovu a znovu berlemi, křičel do pražských ulic:

„Na Bělehrad, na Bělehrad!“...

Vysvětlivky: rekrutská = vojenská

OTÁZKY

1. Jaké historické období je v ukázce popisováno?

2. Dovoluje Švejkovi zdravotní stav nastoupit vojenskou službu?

3. Jaký lék naordinoval Švejkovi doktor Pávek?

4. Jak reagoval doktor, když zjistil, že Švejk lék neužívá?

5. Jak se Švejk připravoval na předstoupení před odvodní komisí?

6. Jak na Švejkovo počínání reagovala paní Müllerová (jaké prožívala pocity)?

ÚKOLY

1. Popiš vlastními slovy postavu Švejka.

2. Charakterizuj vlastními slovy povahu paní Müllerové.

ŘEŠENÍ

Otázky:

1. první světová válka
2. nedovoluje
3. bróm
4. zlobil se na Švejka a vyhrožoval, že jej nebude léčit
5. poslal paní Müllerovou koupit vojenskou čepici a vypůjčit vozík i berle od cukráře
6. byla smutná, zhubla, stále plakala

Úkoly:

1. individuální
2. individuální